

JBZ-Raad (asiel en migratie)

Voorzitter: Krul

JBZ-Raad (asiel en migratie)

Aan de orde is het **tweeminutendebat JBZ-Raad d.d. 4-5 juni 2026 (asiel en migratie) (CD d.d. 27/05)**.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat JBZ-Raad. Ik heet van harte welkom de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, mevrouw Van Bruggen, bij afwezigheid van de minister van Asiel en Migratie. Ja, hoor, meneer Boomsma, u bent aan de beurt. De eerste spreker is de heer Diederik Boomsma, die spreekt namens JA21.

De heer **Boomsma** (JA21):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de werking van het Europese Asiel- en migratiepact afhankelijk is van handhaving van het Dublinsysteem;

overwegende dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel daarbij formeel uitgangspunt is, maar daar in de praktijk al jaren van wordt afgeweken, waardoor asielzoekers in de Nederlandse procedure blijven;

overwegende dat het risico bestaat dat lidstaten asielzoekers niet registreren of bewust laten doorreizen;

overwegende dat Dublinoverdrachten steeds complexer en arbeidsintensiever zijn geworden door opeenstapeling van Europese jurisprudentie en toetsingscriteria, waardoor de uitvoerbaarheid voor de IND ernstig onder druk staat;

verzoekt het kabinet:

- erop aan te dringen dat tussen lidstaten bij Dublin- en AMMR-overdrachten weer moet worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en waar nodig op vereenvoudiging van het Unierecht en/of toelaatbaarheidstoetsen om dat te bewerkstelligen;
- in de JBZ-Raad en in bilateraal overleg duidelijk te maken dat volledige en tijdige registratie, screening en opname in Eurodac essentieel is;
- aan te dringen op goede monitoring van de uitvoering door frontstaten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1005 (32317).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat op grond van de Dublinverordening en het nieuwe Migratiepact de lidstaat van binnenkomst verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag;

overwegende dat het besluit om opvang te weigeren voor asielzoekers die al in een ander EU-land een aanvraag hebben gedaan in België heeft geleid tot een daling van 83% in enkele maanden voor die groep omdat het ontmoedigt om naar dat land te gaan;

verzoekt de regering geen opvang meer te bieden aan asielzoekers die al een asielprocedure in een ander land hebben lopen en deze zo snel mogelijk over te dragen aan en terug te brengen naar de verantwoordelijke lidstaat,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1006 (32317).

De heer **Boomsma** (JA21):

Nummer drie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet stelt dat de omstandigheden in Syrië niet zodanig zijn gewijzigd dat kan worden gesproken van een "niet-voorbijgaande situatie" zoals juridisch vereist en daarom in Q4 met een nieuw ambtsbericht wil komen;

overwegende dat de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU nog niet is uitgekristalliseerd ten aanzien van het intrekken van subsidiaire bescherming;

verzoekt de regering:

- zo vroeg mogelijk met een nieuw ambtsbericht te komen en niet later dan oktober 2026;
- in overleg te treden met andere EU-lidstaten, waaronder in ieder geval Duitsland, om het proces voor de terugkeer van Syriërs en herbeoordelingen van asielvergunningen zoveel mogelijk te versnellen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1007 (32317).

Perfect op de seconde! Dank u wel.

De volgende spreker is mevrouw Vondeling, die namens de PVV spreekt.

Mevrouw **Vondeling** (PVV):
Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering niet in te stemmen met de verlenging van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne en ervoor te zorgen dat Oekraïners Nederland snel verlaten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Vondeling.

Zij krijgt nr. 1008 (32317).

Mevrouw **Vondeling** (PVV):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De volgende spreker is de heer Schenk. Hij spreekt namens de fractie van Forum voor Democratie.

De heer **Schenk** (FVD):
Dank, voorzitter. Ik heb een tweetal moties van de zijde van Forum voor Democratie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het Dublinsysteem slechts effectief kan functioneren indien lidstaten in staat zijn de instroom via hun grenzen daadwerkelijk te controleren;

constaterende dat asielzoekers die op grond van de Dublinverordening zijn overgedragen aan een andere lidstaat zich in de praktijk opnieuw toegang kunnen verschaffen tot Nederland;

overwegende dat effectieve controle aan de binnengrenzen noodzakelijk is om te voorkomen dat overgedragen asielzoekers zich opnieuw in Nederland vestigen;

verzoekt de regering te onderzoeken welke aanvullende maatregelen aan de Nederlandse binnengrenzen kunnen worden genomen om te voorkomen dat asielzoekers die op grond van de Dublinverordening zijn overgedragen aan een andere lidstaat opnieuw Nederland binnenkomen, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Schenk.

Zij krijgt nr. 1009 (32317).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat asielzoekers die op grond van de Dublinverordening worden overgedragen aan een andere lidstaat zich in de praktijk opnieuw naar Nederland kunnen begeven;

constaterende dat hierdoor situaties ontstaan waarin dezelfde persoon herhaaldelijk tussen lidstaten wordt overgedragen zonder structurele oplossing;

overwegende dat dit het functioneren van het Dublinsysteem ondermijnt en leidt tot onnodige extra druk op de asielketen;

verzoekt de regering in kaart te brengen hoe vaak asielzoekers die op grond van de Dublinverordening zijn overgedragen aan een andere lidstaat binnen één jaar opnieuw in Nederland worden aangetroffen dan wel opnieuw een asielaanvraag indienen, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Schenk.

Zij krijgt nr. 1010 (32317).

De heer **Schenk** (FVD):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. De laatste spreker aan de zijde van de Kamer is de heer Ellian, die spreekt namens de fractie van de VVD.

De heer **Ellian** (VVD):

Dank, voorzitter. Het is fijn dat we dit tweeminutendebat nu nog kunnen houden en dat de staatssecretaris de minister vervangt, want ik geloof dat die onderweg is naar deze Raad.

Ik heb twee vragen aan de staatssecretaris, met het verzoek of zij die kan meegeven aan de minister. Het zal niemand verbazen dat mijn eerste vraag ziet op de machtigingen tot voorlopig verblijf. De uitvoering van het EU-Migratiepact staat op de agenda. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat die machtigingen uiteindelijk een omzeiling zijn van dat pact. We hebben alle moeite van de wereld gedaan om strengere procedures voor elkaar te krijgen en dan zou je vervolgens op deze manier toch via een binnen- of buitendeur, of hoe je het ook wilt noemen, asiel kunnen krijgen. Hoe kijkt de staatssecretaris daartegen aan? Is dat iets wat zij op de agenda zou willen zetten?

De **voorzitter**:

Dat levert één vraag op. Zullen we het daarbij houden, meneer Boomsma?

De heer **Boomsma** (JA21):

Ja, dat is goed.

De **voorzitter**:

Oké. Gaat uw gang.

De heer **Boomsma** (JA21):

Het is terecht dat de heer Ellian dit aanklaagt. Ik neem aan dat hij ook doelt op de mvv's met als doel studie.

De heer **Ellian** (VVD):

Zeker. Je hebt er meerdere. Ik begrijp dat er een grotere discussie wegkomt achter de mvv's die zien op werk, omdat dat een grotere groep beslaat. Maar ook daarbij moet je wel een beetje kritisch kijken, afhankelijk van het land van herkomst. Maar ik heb zeker ook vraagtekens bij de mvv's die zien op studie en die bepaalde universiteiten uit een bepaald gebied betreffen, om het zo maar even te zeggen.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De heer **Ellian** (VVD):

Voorzitter, ik heb nog een tweede vraag. Op de agenda staat het transitiedocument als belangrijk punt. Het betreft een verlenging van de opvang van Oekraïners of, feitelijk, van de status die ze hebben. Dat begrijpen we, maar ik krijg diverse signalen uit gemeenten dat er soms twijfels zijn over de identiteit van personen. Het kan zijn dat mensen uit hele andere landen komen maar in Oekraïne een paspoort hebben gekregen en vervolgens hier opvang genieten. Maar het kan ook zo zijn dat mensen in meerdere Europese landen voordelen genieten en opvang krijgen. Is de minister, of de staatssecretaris, bereid om op de agenda van de JBZ-Raad bespreekbaar te maken dat identiteitscontrole van groot belang is en dat we niet willen dat personen die geen recht hebben op opvang, onder de noemer van de ontheemdenstatus voor Oekraïners toch opvang krijgen?

Dat zijn mijn vragen, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Ik was abuis, mevrouw Westerveld. U kunt gewoon spreken, want mevrouw Kröger heeft namens uw fractie meegedaan aan het commissiedebat. De laatste spreker aan de zijde van de Kamer is mevrouw Westerveld.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Wij willen ook nog graag twee boodschappen meegeven aan het kabinet.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er een akkoord is bereikt tussen het Europees Parlement, de Commissie en de Raad over de Terugkeerverordening, waarin is opgenomen dat gezinnen met kinderen naar terugkeerhubs kunnen worden gestuurd;

overwegende dat dit in strijd is met het Kinderrechtenverdrag en grote schade als gevolg kan hebben op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen;

van mening dat kinderen niet thuishoren in terugkeerhubs;

verzoekt de regering niet van deze mogelijkheid gebruik te maken en vanuit Nederland geen gezinnen met kinderen naar terugkeerhubs te sturen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Westerveld.

Zij krijgt nr. 1011 (32317).

De heer **Schenk** (FVD):

Die mensen worden natuurlijk niet voor niets naar zo'n terugkeerhub gestuurd. Dat is omdat ze geen recht hebben op asiel. Dus ik vraag me af wat de oplossing van GroenLinks-Partij van de Arbeid dan wél is.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Niet om ze te sturen naar een land waar ze geen enkele binding mee hebben, in een zogenaamde terugkeerhub. Dat is een heel vriendelijk woord, maar mensen worden daar gewoon opgesloten. In deze motie staat dat dat in strijd is met het Kinderrechtenverdrag. Eigenlijk vinden we dat niemand in een terugkeerhub hoort, maar al helemaal geen gezinnen met kinderen.

De **voorzitter**:

Eén vraag.

De heer **Schenk** (FVD):

Die mensen hebben net zo goed geen enkele binding met Nederland, dus dat argument gaat dan ook op wanneer ze hier blijven. Ik zou daar graag ook nog een reflectie op willen horen.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Mensen zijn vaak hiernaartoe gekomen met een reden, zitten hier vaak maanden in procedure en worden, als je kijkt naar wat er uit dit akkoord is gekomen, teruggestuurd naar een terugkeerhub. Daar zijn wij geen voorstander van. Volgens mij is dat genoeg hierover.

Voorzitter. Dan een tweede motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de taliban een verschrikkelijk regime is dat zich schuldig maakt aan de schending van vrouwen- en mensenrechten;

verzoekt de regering om geen steun te geven aan EU-onderhandelingen met de taliban,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Westerveld.

Zij krijgt nr. 1012 (32317).

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de zijde van de Kamer. Ik stel voor dat we tien minuten schorsen, tot 17.35 uur, voor de termijn van het kabinet.

De vergadering wordt van 17.25 uur tot 17.36 uur geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de termijn van het kabinet. Ik vraag de

staatssecretaris kort en bondig te appreciëren en laat één vraag per ingediende motie toe. Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Van Bruggen:

Voorzitter, dank u wel. Ik wil graag beginnen met de beantwoording van de twee vragen die aan mij gesteld zijn door de heer Ellian. De eerste gaat over de mvv, om het maar even zo te zeggen. Belangrijk is dat u de zorgen heeft geuit over de personen in kwestie die naar Nederland komen en die hier mogelijk een andere motivatie voor hebben dan die we met elkaar wenselijk achten. Ik wil toezeggen dat er op dit moment juist een cijfermatige analyse gemaakt wordt over de situatie: hoe vaak wordt er nou na een mvv voor een regulier verblijfsdoel asiel aangevraagd, door welk soort migrant wordt dat gedaan en zijn er landen die eruit springen? Dat zijn allemaal dingen die we op dit moment in kaart willen brengen. Het staat nu niet op de agenda van de JBZ-Raad, dus het is belangrijk voor ons om dat inzichtelijk te maken. Die reactie zal voor de zomer ook naar uw Kamer komen, zodat u daar op een volgend moment weer op terug kunt komen met elkaar en, zo lijkt mij, vooral met de minister.

De tweede vraag van de heer Ellian ging over de Oekraïners die hier zijn. De IND kan via een Europees platform nagaan of iemand al elders tijdelijke bescherming heeft. Als dat het geval is, dan kan de toegang tijdelijk verblijf geweigerd worden, ook op grond van de regelgeving die we nu hebben. In die zin is het belangrijk dat we daar aandacht voor hebben. Ik geleid de vraag dan ook graag door naar de minister om hier, als het mogelijk is, een gesprek over te hebben in de JBZ-Raad. Het staat niet op de agenda, maar belangrijk is wel dat we het dan ook in het verslag dat zo snel mogelijk naar u toe komt, terug zullen zien.

Dan ga ik naar de appreciatie van de moties. De motie op stuk nr. 1005 van de heer Boomsma geef ik oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1006 moet ik ontraden. In de herziene Opvangrichtlijn staat dat lidstaten mogen afwijken van materiële voorzieningen, maar dat er nog steeds een levensstandaard gewaarborgd moet worden die in lijn is met het Unierecht, inclusief het Handvest en internationale verplichtingen.

De motie op stuk nr. 1007, over het versnellen van de Syriëprocedure, moet ik ontraden. Het opstellen van een ambtsbericht valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Buitenlandse Zaken. Dat ambtsbericht staat gepland voor december 2026. Ik zou hier uit zorgvuldigheid ook niet namens hem op vooruit willen lopen.

Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 1008 van het lid Vondeling. Die moet ik ook ontraden. Het kabinet is voorstander van een verlenging van de richtlijn. We staan wel open voor een gesprek over de beperkingen. Dat is juist ook wat we met elkaar in de JBZ-Raad doen.

De voorzitter:

U heeft een vraag van mevrouw Vondeling.

Mevrouw Vondeling (PVV):

Staat het kabinet ervoor open om de beperking om tijdelijke bescherming te geven aan Oekraïense mannen op te nemen in die richtlijn, of dat mannen er in ieder geval niet meer onder vallen?

Staatssecretaris Van Bruggen:

Die beperking zouden we niet op voorhand willen meegeven, omdat we juist ook de ruimte willen hebben om daar een goede afweging in te kunnen maken.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 1008: ontraden.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:

De motie op stuk nr. 1009 van het lid Schenk moet ik ook ontraden. Het kabinet heeft op 8 mei jongstleden besloten de controles aan de binnengrens te wijzigen wanneer het nieuwe kader voor binnengrenstoezicht in werking treedt. In de tussentijd, tot 30 september, blijft het kabinet de binnengrenscontroles voeren.

De motie op stuk nr. 1010, ook van de heer Schenk, ontraad ik. De motie vraagt om extra administratieve last bij de uitvoering. Daar hebben wij zorgen over. Het is ook onduidelijk welk nut en handelingsperspectief ermee gediend wordt. Wij zien hier dus echt onvoldoende meerwaarde in, ook inhoudelijk. De motie is ontraden.

De motie op stuk nr. 1011 is van mevrouw Westerveld. De motie verzoekt de regering om geen gezinnen met kinderen terug te sturen naar een terugkeerhub. Het kabinet wil juist graag de opties voor de terugkeerhub openhouden en enkel alleenstaande minderjarigen bij voorbaat uitsluiten. Het kabinet houdt uiteraard voor ogen dat de opvang van gezinnen met kinderen binnen de lijnen van het Europees en internationaal recht gebeurt. De motie moet ik wel ontraden, omdat die op voorhand al te veel zou beperken.

De motie op stuk nr. 1012, ook van mevrouw Westerveld, gaat over het al dan niet onderhandelen met niet-erkende regimes, zoals de Taliban. Wat betreft de terugkeer van afgewezen asielzoekers naar Afghanistan steunt het kabinet het initiatief van de Commissie om verkennende operationele gesprekken te voeren met de Taliban in het kader van een gezamenlijke EU-aanpak voor terugkeer. Dat laat onverlet dat Nederland de Taliban niet erkent als legitieme vertegenwoordiging van de Afghaanse bevolking. Dat is zo en dat blijft zo. De motie moeten we ontraden.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Daarmee is er een einde gekomen aan de bijdrage van het kabinet.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

We stemmen morgen over de ingediende moties. Ik ga de vergadering schorsen tot 18.30 uur. Dat is gelijk de dinerpauze. Daarna gaan we verder met de Wet vrij en veilig onderwijs. Ik schors de vergadering tot 18.30 uur.

De vergadering wordt van 17.41 uur tot 18.30 uur geschorst.